

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Mamenko A. M. Vliyanie porogovogo znacheniya ekologicheskikh faktorov na sostoyanie agroekosistem (na primere vozdeystviya ksenobiotikov, produktivnosti korov i kachestva moloka). *Problemi zoonzheneriyi ta veterinarnoyi medicini*. 2007. 14 (39), 1, 118-127.
2. Frank, R. Cadmium levels in bovine liver and kidney from agricultural regions on and off the Canadian field, 1985-1988. *Bulletin of Environmental Toxicology*. 1989. 43, 737-741.
3. Mézes M., Füleky G. Investigation of quality assurance of agricultural production based on the heavy metal transfer in a soil-plant-animal system. *Proc. First Int. Symp. Food Quality Management for East European Countries*. Cluj-Napoca, 2023. 49-52.

ЗИМОВЕ УТРИМАННЯ ВОДОПЛАВНОЇ ПТИЦІ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О. В. Скляренко

Старший викладач кафедри технологій тваринництва і птахівництва, ev562361@gmail.com
Державний біотехнологічний університет

За останні роки в Україні відмічається тенденція підвищення питомої ваги продукції птахівництва, яка була отримана неспеціалізованими птахівничими господарствами (приватними або колективними сільськогосподарськими підприємствами, невеликими фермерськими та присадибними господарствами).

Качківництво являється додатковим резервом виробництва м'яса, яке за своїм складом відрізняється від м'яса тварин високим вмістом білку, вітамінів, мінеральних елементів. Порівняльна невибагливість качок до умов утримання дає можливість розводити їх у будь-якій кліматичній зоні. За рік від однієї качки, приміром пекінської породи, можна одержати 40–50 каченят, при вирощуванні яких до віку 50–60 днів отримують 80–100 кг м'яса. Розведення качок у фермерських чи присадибних господарствах бажано здійснювати поблизу природних водойм, річок, ставків.

Качка має густе оперення з добре розвиненим пуховим покривом, що дозволяє утримувати птицю в зимовий період. Внутрішнє облаштування качатнику передбачає встановлення достатньої кількості годівниць, напувалок, сідал та гнізд. Низькі температури і підвищена вологість становлять певну небезпеку, тому приміщення повинні бути утепленими, щоб захистити птицю від негативних чинників довкілля. Для качок краще використовувати глибоку підстилку, яка робить комфортним перебування птиці у приміщенні та сприяє підтриманню оптимальної температури у качатнику. Щоб качки зберігали яйценоскість треба встановити додаткове джерело штучного освітлення. Оптимальним вважається тривалість світлового дня 9 годин.

Для регулярного виходу качок на свіжому повітрі в зимовий період облаштовують майданчик, який попередньо чистять від снігу та розсипають соломку або сухе листя.

Для годівлі качок в зимовий період у присадибному господарстві можна використовувати насіння бур'янистих трав. Заготовляють насіння таких дикоростучих рослин: кінського щавлю, лободи, курячого проса, кропиви, мишачого гороху, щириці, в'юнка, лопуха, лепешняку, чини, крім того плоди і насіння дерев – кінського каштана, дубу, буку, бузини, горобини, глоду, калини та ін. Для видалення гіркоти жолуді та кінські каштани вимочують у холодній воді 2 дні, а перед згодовуванням кип'ятять і подрібнюють.

При наявності водойм поряд з господарством на зимовий період заготовляють ставкову рослинність (рдести, лучиця, кушир та ін.), яку спочатку подрібнюють, потім висушують у сараї або під навісом.

Повноцінним кормом для дорослих качок взимку є вітамінне сіно(трав'яне вітамінне борошно, сінна потерть з кропиви, люцерни, конюшини та інших трав). Найбільшу поживну цінність має сіно з бобових трав, яке було скошене до цвітіння. При штучному сушінні трави краще зберігаються вітаміни. Зберігають таке сіно в сухому приміщенні і згодують качкам у меленому або дрібнонарізаному вигляді в суміші з іншими кормами. Добрим кормом є також силос, який приготовлений із трав та вимитого городнього бадилля (стебла кукурудзи з качанами молочно-воскової стиглості разом з конюшиною, люцерною, горохом, бадиллям моркви, кінськими бобами, злаковими травами, кормовою капустою). Для качок такий корм готують з неогрубілих частин рослин, подрібнюючи до 0,5–1 см. Злакові трави силосують у фазі початку колосіння, бобові – бутонізації. До маси з метою прискорення дозрівання додають 10–15 % моркви або меляси, 5 % буряків і 2–3 % кухонної солі. Обов'язково при згодовуванні качкам силосу дають крейду в розрахунку 1 г на 10 г маси.

Листя чагарників та дерев збирають з 1 червня по 15 липня, бо в цей період воно містить більше каротину. Кращим вважають листя липи, клену, акації, осики, берези, тополі, верби, бузини. Висушують його невеликими вінками під навісом у тіні, після чого складають в сухому приміщенні (на горищі) штабелями, підвішують на жердинах або перетворюють на борошно для додавання до мішанки.

Гуси також невибагливі до тепла і здатні добре переносити низькі температури, так як мають теплий пуховий покрив. Вони можуть витримувати температуру у пташнику – 10 °С, а також нетривалі зниження до –25 °С. Такі низькі температури різко знижують яйценоскість. При температурі в гусятнику нижче +4 °С можуть підмерзнути знесені яйця, а під час насиджування з них не виведуться гусенята. Тому в приміщенні слід підтримувати температуру не нижче +4–5 °С.

Гуси починають відкладати яйця наприкінці лютого або на початку березня. Якщо за рахунок електричного світла із січня гусям збільшити тривалість світлового дня до 14 годин (наприклад, включати світло о 6 ранку і виключати о 20 год. вечора), при цьому підтримувати плюсову температуру, можна отримати від них яйця вже наприкінці січня – початку лютого. Такий світловий режим залишають до періоду, коли природний світовий день триватиме 14 годин.

Гуси відкладають яйця через день, частіше у ранкові години. В морозні дні яйця збирають частіше і зберігають в сухому добре провітрюваному, прохолодному приміщенні при температурі 18–12 °С. Яйця з моменту знесення зберігають в горизонтальному положенні не більше 10 діб. Після 10-денного терміну зберігання інкубаційні якості яєць різко знижуються.

Для утримання дорослих гусей у присадибному господарстві можна переобладнати наявне приміщення або збудувати нове з природних матеріалів: дощок, очерету, глини тощо. При цьому гусятник повинен бути чистим, сухим, мати добру вентиляцію, без протягів. Сирість в приміщенні і протяги негативно впливають на здоров'я птиці та продуктивність.

При будівництві гусятника враховують щільність посадки птиці. Надмірна скупченість призводить до швидкого забруднення приміщення, повітряний режим погіршується газами, які виділяються з посліду. На одну дорослу гуску повинно приходиться не менше 1 м² підлоги.

У зимовий період використовують теплу підстилку – торф, солому, подрібнені кукурудзяні качани. На 1 дорослого гуся на рік треба заготовити близько 40 кг підстилки. Для можливості використання підстилки разом з послідом в якості добрива для присадибної ділянки, необхідно періодично підсипати простий або подвійний суперфосфат, що здійснюють 1 раз на тиждень подвійного суперфосфату у кількості 200 г на 1 м² площі підлоги, простого – 400 г/м². Суперфосфат збагачує підстилку мінеральними речовинами (має значення для подальшого використання в якості добрива), а також її підсушує в разі надмірного зволоження та запобігає виділенню великої кількості аміаку.

В зимовий період гусям окрім вище згаданих кормів бажано згодувувати хвою сосни або ялини. Хвою подрібнюють на частини розміром до 3 мм. Її додають у вологу мішанку до 30 г на голову. Заготовляють хвою з листопада по березень, коли у ній менше міститься ефірних олій та дубильних речовин. Подрібнену хвою гуси поїдають охоче. Крім вітамінів вона містить антигельмінтні речовини, які сприяють позбавленню від аскаридозу.

Висновки. Вирощування водоплавної птиці в умовах фермерського господарства дає можливість виробляти м'ясо птиці з використанням значної кількості соковитих, зелених та грубих кормів при мінімальних витратах зернових кормів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вирощування, утримання та відгодівля водоплавної птиці / І. І. Івко та ін. Бірки, 2009. 112 с.
2. Технологія виробництва продукції птахівництва: підруч. / В. П. Бородай та ін. Вінниця: Нова Книга, 2006. 360 с.
3. Сікачина В. І., Оненко В. І. Вирощування і розведення качок. Київ, 2012. 64 с.
4. Сікачина В. І., Оненко В. І. Вирощування і розведення гусей. Київ, 2012. 64 с.

ВІДГОДІВЛЯ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ КРОСУ КОБ-500 ІЗ ДОДАВАННЯМ СОЄВОЇ ПАСТОПОДІБНОЇ ДОБАВКИ ДО РАЦІОНУ

Л. М. Ускова

Старший викладач кафедри технологій тваринництва і птахівництва; liliya_uskova@i.ua
Державний біотехнологічний університет

Порода курей-бройлерів кросу Коб-500 спеціально виведена з метою швидкого надання великої кількості нежирного дієтичного м'яса. Фактично, через 40 днів після вилуплення пташеня досягає ваги в 2,2–2,5 кг і готове до забою. Хоча комбікорм є основним складником раціону бройлерів, додавання соковитих кормів покращує смак та якість м'яса, набагато більше, ніж при вирощуванні виключно на сухих сумішах.

Забезпечення харчування курчат і дорослих бройлерів в умовах невеликої приватної ферми передбачає більш різноманітний раціон, ніж у великих птахівництвах. Проте важливо пам'ятати про збалансованість: бройлери мають дуже чутливу імунну систему, яка швидко реагує на неправильне харчування.

Для прискорення зростання, зменшення витрат комбікорму і в кінцевому підсумку здешевлення вартості відгодівлі бройлерів використовують різноманітні добавки.